

KÖLTSÉGTÉSI ÁRAK:
 A kiadvány minden évfolyamára:
 Helyi ár... 10 k.
 Külföldi ár... 15 k.
 A kiadvány minden évfolyamára:
 Helyi ár... 10 k.
 Külföldi ár... 15 k.
 A kiadvány minden évfolyamára:
 Helyi ár... 10 k.
 Külföldi ár... 15 k.

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Helyi és külföldi hírek minden nap a kedd és péntek utáni napok kivételével.
 A kiadvány minden évfolyamára:
 Helyi ár... 10 k.
 Külföldi ár... 15 k.
 A kiadvány minden évfolyamára:
 Helyi ár... 10 k.
 Külföldi ár... 15 k.

NAGYVÁRAD márcz 5

Nem tud meghalni.

Társadalmi és politikai viszonyunkban mindenütt csöndes haldoklás, pusztulás látszik, anélkül, hogy meg tudna halni az, ami nem életre való. Sőt felünk is a haláltól s kenegjük, kendőzzük a beteget, hogy ne látszódjék annyira haló felben levőnek, mert nem tudjuk, hogy mivel helyettesítsük ha kidől.

Ilyen haldokló a belpolitikánk, mely ebben a kenyér harcos világban jel-szavakkal dolgozik. Az új párt-próbák szintén a régi szakácskönyv szerint kotvasztódnak. Végy nagy szavakat, nemzeti színű gloriát, ígérj hozzá minél többet, szidd a meglevő pártokat s szervezd az újat, mely hasonló lesz a többihez.

Haldokló a 67-es alap. Vagy helyes a régi magyarazata, akkor nem szabad fenn tartani, mert be vagyunk vele csapva, vagy nem helyes, akkor pusztuljon az a párt, mely negyedik évtizede már félre vezetett vele bennünket. Minden bajunk a kétféle magyarazatból ered, mely más német eredetiben és más magyarra fordítva.

Haldokló az obstrukció. De aggódva nézünk vergődésére, mert azt hitték el velünk, hogy ennek harcosai az utolsó nemzeti mohikánok.

Haldokolnak a régi házszabályok. Ezek alkotmányos bástyák a mi parlamentünkben. Ugy tartottuk, hogy a nemzeti küzdelmek szabadságát biztosítják s most a nemzeti életet bénítják szárnyainak védelme alatt.

Tisza merényletét senki sem alkotmányos szempontból nézi, hanem a bátorság és siker szempontjából. Lesz-e bátorsága hozzá, hogy rövid határidővel is behozza a klotürt és ha lesz, sikerül-e neki pártbomlás nélkül keresztül vinni a javaslatát?

Hiába, a mi nemzetünk nem az idő és tudás természetes rendje szerint lett nagykoru, mit a parlamenti rendszer feltételez, hanem gyámjai nagykorusították és teljes szabad rendelkezést adtak neki. Az ilyen nagykorusított pedig tud adni, pazarolni, de megbecsülni, vagy gyűjteni nem.

A patriarchalizmusból lépett választóvá elő a parasztság s a rendiségből lépett a hitel és versenybe a nemesség.

Egyik sem ismerte az új rendet s egyik sem talál megnyugvást benne. Az ur tönkre ment, a paraszt proletárrá züllött s a nemzeti érzés csunyául elapadt az új rendszerben, melybe nem illeszkedtünk belé, hanem ránk húzták hirtelen.

Ezért van messze a társadalomtól a

parlament. Ezért hat nagy körre csak a parlamenti botrány, de nem a parlamenti csinny. Ezért csodálja a külföld parlamenti nagyjainkat s nem érti őket a nép.

E nagy pusztulás, korhadás között a nép nyugodt és saját garasos bajain kívül semmi egyéb nem izgatja.

Tisza merénylete a házszabálytal szemben éppen olyan, mint az obstrukció működése a házszabályok védelme alatt. Hiába mind a kettő s a legrettelesebb hiba, hogy nemzeti aspirációkat is, nemzeti munkarendet is csak merényletekkel lehet elintézni.

Azt hiszem ez a rendszer fog legutoljára meghalni. P-y.

Tisza miniszterelnök magánkihallgatáson.

Bécs, márcz 7. O felsége *Khuen-Héderváry* Károly felkérése előtt magánkihallgatáson fogadta *Tisza* gróf miniszterelnököt.

Khuen-Héderváry eskütétele.

Bécsből jelentik: O felsége ma délelőtt tíz órakor eskettette fel gróf *Khuen-Héderváry* Károlyt, az ujoanán kinevezett személy körüli minisztert. Az ünnepies aktuson gróf *Fesletich* Tasziló zászlósúr és *Tisza* István miniszterelnök, ki e czélből érkezett Budapestről ide, ut-

„TISZÁNTUL“ TÁRCZAJA.

Párisból Japánba.*

— Utileírás. —

I. Páristól Berlinig.

Polgári ruhám zsebében Oroszországba szóló utlevéllel 1901. jun. 1-én, este félkilenckor hagytam el a *Kálmissiók-Papnöveldeje* épületet. A

* Japán és Kórea kath. kihirdetők a párisi *Kálmissiók-Papnöveldeje* küld; mert oda tengeren az ut költséges és hosszú, alig nyílt meg a *Transz-Szibériai* vasut, ft. *Ferrié* atya Párisból Szibérián keresztül ment Japánba 1901 közepén. Előjárói kívánsága szerint ismerető leírást készített utjáról. Az u. n. *Transz-Szibériai* vasut *Szamara* állomásánál csatlakozik az európai orosz vasutakhoz. *Szamara* és *Onon* között a vonal 4677 km. hosszú. Mandzsuria határán két ágra oszlik: *Wladivosztojk* és *Port-Arthur* kikötők felé. Építési kezdtek 1891-ben. Eme vasut miatt keveredett 1904-ben Oroszország háboruba Japánnal. A francia pénzén épült vonalat jövedelmezővé nem a személy-, hanem az áru-forgalom teheti, sőt még utóbbi is csak korlátozott mértékben, mert ha a szállítás nem sürgős, az áruk az olcsóbb tengeri utat választják. A teherszállítás olyan kikötőt kíván, mely nem fagy be soha: ilyen *Port-Arthur*, melyhez az orosz vasut Mandzsurián keresztül vezet. Mandzsuria szükséges Oroszországnak, de Japán ezt nem tűrheti közvetlenül Kórea, közvetve pedig saját függetlensége miatt.

vasutnál 175 frankon *Moszkvába* szóló jegyet váltottam a II. osztályra; féltizkor a vonat elindult.

Fülkénkben csak hárman levén, éppen nekem jutott egész oldal. Sokáig nem dőltem rajta végig, mert orót vett rajtam a levertség, amint holdvilágnál hazám földjét elmaradni láttam; meg csak az a gondolat vigasztalt, hogy *Japánba** megyek, ahol még oly sok a teendő.

Junius 2-án reggel értünk *Herbesthal* német állomásra; innen kezdve az időszámítás középeurópai levén, órámat 55 perccel előbbre kellett igazítani. *Kölnbe* 8-kor értünk.

A Párisi vonatról át kellett itt szállnom a Berlinire. Nehéz földadat volt ez a népes pályaudvaron nekem, aki németül nem tudok. Bőröndöt, baltut, takarót és esernyőt cipelve szaladtam egyik vasutól a másikhoz; előkerestem a legnyájasabb szavakat, hogy megtudjam, hol áll a berleni vonat; a nagy elfoglaltság miatt a legtöbb alkalmazott rám sem hederített, akik pedig feleltek, azokat nem értettem.

Abbahagyva a mézes mázos beszédet, csak

* Ft. *Ferrié* atya 20 évet töltött Japánban, mikor súlyos betegsége miatt kénytelen volt azt elhagyni; egészségét visszanyervén, sietett ismét hivei közé.

ezt a szót mondtam: Berlin. Amit feleltek, azt nem érttem, de némelyik irányt is mutatott a kezével. Abban az irányban cihelődve egy vasutira bukkanok, aki diszes egyenruhában lépdégt a járdán; kérésemet ez sem értette, de legalább nem rohant el; megmutattam tehát neki *Moszkvába* szóló jegyemet. Rögtön intett, hogy kövessem; az oldalt álló vonat egyik szakaszát még ki is nyitotta.

A világhírű dóm éppen az állomás közelében van, de nem nézhettem meg, mert a vonat néhány perc múlva indult. Ebédelni az étkező-kocsiba mentem. Egy ur is ülven asztalkámhoz, kedélyesen beszélgettünk. Elmondta, hogy Oroszországban született, sok ideig Németországban tartózkodott, jelenleg pedig Párisban lakik. Üzleti dolgokban Berlinbe utazott. Beszéd közben fölemlítvén, hogy nekem Berlinben a nyugati pályaháztól át kell mennem a keletihez, de tökéletesen tájékozatlan vagyok.

— A dolog, ugymond nagyon egyszerű. Az én vendégglóm a keleti pályaház közelében van, tehát együtt mehetünk.

Étkezés után fülkémbe néztem a róna vidéket. Eppen vasárnap levén, föltűnt nekem, hogy a földeken nem dolgozik senki. A németek jobban megtarlják a vasárnapot, mint a franciák.

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casino-épület).
 TELEFON 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi-öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhá-neműeket. — Női costümeke valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

angol divat férfiszabó-czég

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szereshetők be

ködték közre. Az eskümintát *Vértessy Géza* miniszteri tanácsos olvasta fel. A király gróf *Khuen-Héderváry* személye körüli miniszterét felesketése után *magánkikhallgatáson* fogadta. Az audiencia után a magyar miniszterium palotájába ment, hol a tisztviselőkar fogadta, élén *Vértessy Géza* miniszteri tanácsossal.

Mandátum átadás.

Szepsi-Szent-György, márcz. 7. Tegnap délelőtt nagy küldöttség nyújtotta át báró *Szentkereszthy Béla* képviselőnek a mandátumot Arkoson. A küldöttség nevében *Bogdán Arthur* választási elnök üdvözölte a képviselőt, ki meghatva mondott köszönetet *Szentkereszthy* báró délből ebédet adott, a mely alkalommal *Tisza István* miniszterelnököt a párt elnökének aláírásával meleg hangon üdvözölték.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 7.

Elnök *Feilitzsch Arthur* báró. Megnyitván az ülést, bemutatja a beérkezett irományokat; ezek kapcsán *Khuen-Héderváry* Károly grófnak a király személye körüli miniszterre történt kinevezésére vonatkozó átiratát a miniszterelnöknek. Tudomásul végett bejelenti.

Khuen Héderváry Károly gróf minisztersége.

Ugron Gábor: A kinevezést tudomásul nem veszi és indítványozza a Háznak, hogy azt ne vegye tudomásul. Indítványát azzal indokolja, hogy itt a Házban *Khuen* még nem is oly régen leszavaztatott a többség részéről s így bizalmatlanságát fejezte ki személye iránt az a párt is, a melynek kebeléből a jelenlegi kormány tagjai is kikerültek. A parlamentáriszmus történetében páratlanul, példátlanul áll itt ez az eset, hogy a felség olyan egyént nevez-

zen ki miniszternek, aki az országgyűlésen elbukott egyszer. Különösen súlyos beszámítás és elbírálás alá esik ez a kinevezés, amelynek révén *Khuen-Héderváry* Károly a felség személye körüli miniszter lesz és olyan pozíciót foglal el, a hol a legfontosabb közjogi kérdésekről van gyakran szó, *Khuen* pedig éppen közjogi tudatlansága folytán szavaztatott le. (Helyeslés a balon).

Holló Lajos: Indítványozza, hogy *Héderváry* gróf kinevezése napirendre tűzessék. A parlamentben nem változott semmi sem, a mai többség volt az, mely *Héderváry* közjogi felfogását pár hónappal ezelőtt visszautasította, ugyanez a többség nem fogadhatja el most ugyanezt a *Héderváry*t a király személye körüli miniszternek. Az ily kérdéseknak etnikai háttere is van, nem lehet elfelejteni, hogy *Héderváry* felfogása és érzelmei ellentétben vannak mindnyájunk alkotmányos érzelmeivel.

Hieronimi Károly kereskedelmi miniszter: Ugy *Ugron*, mint *Holló* indítványát visszautasítja, mert mind a két indítvány ellenkezik közjogunk alapelveivel. A király közjogunk szerint azt nevezi ki miniszterre, akit akar; e joga a királynak teljesen korlátlan, erről beszélni sem lehet.

Keckeméthy Ferencz: Hát *Héderváry* miniszterelnökké kinevezését nem tárgyaltuk hetekig? (Zaj.)

Hieronimi Károly: Ha egy miniszter nem tetszik nekünk, eltávolítására ezer mód is van, de kinevezését tárgyalni nem lehet. Arra nincs semmiféle írott szabály, hogy egy leszavazott minisztert nem lehet újból leszavazni. Meggyőződése szerint *Héderváry* új állását igen jól fogja betölteni. A miniszterek meg vannak győződve arról, hogy *Tisza* igen helyesen járt el, mikor *Héderváry*t ajánlotta miniszternek. Mivel a király kinevezési joga teljesen korlátlan s mivel egy miniszternek eltávolítására, ha azt a többség akarja, úgy is száz mód van, úgy *Ugron*, mint *Holló* indítványának melőzését kéri.

Polónyi Géza: A királynak valóban korlátlan joga van arra, hogy a miniszterelnök előterjesztésére bárkit is kinevezzon miniszternek. A parlamentnek azonban joga van visszahívni azt, hogy a miniszter kinevezése a kellő

formák szerint történt-e és hogy a kinevezett miniszter nem oly megbélyegzett ember-e, a ki a nemzet és király közt viszályt szít. Ilyen esetben megtörténhetik, hogy a parlament feliratot küld a királynak a kinevezés, visszavonására. *Héderváry*t egy alkotmányjogi kérdésben, mely még ma is napirenden van leszavazták. Lehetetlenség tehát, hogy akkor, mikor ugyanaz a kérdés még napirenden van, *Héderváry* ismét miniszter legyen. Különben is *Héderváry*nak itt a parlamentben még elintézetlen ügye is van: a híres vesztegetési eset.

Lengyel Zoltán: Indítványt ad be arra, hogy a Ház ne határozzon a kérdésben addig, míg *Héderváry* vesztegetési ügyét el nem intézi.

Rakovszky István: A kereskedelmi miniszternek nincs igaza, mert a képviselőháznak mindenről, ami eléje kerül, határoznia kell. A királyi döntésekről, amelyeket a Háznak hivatalosan bejelentenek, a Háznak határoznia is kell.

Olay Lajos: A Háznak feltétlen joga van ahhoz, hogy egy miniszter kinevezését tudomásul ne vegye. Neki a politikai tisztesség szempontjából kifogása van *Héderváry* kinevezetése ellen, mert *Héderváry*nak a parlament előtt elintézetlen ügyei vannak.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Ezt a kérdést oly egyszerűnek és világosnak tartja, hogy itt jözi visakozásnak helye nincsen. A királysak joga van bárkit kinevezni s a parlamentnek joga van bizalmatlansági szavazással bármely minisztert megbuktatni. Erre azonban most még nincs itt az idő, mert egy miniszter ellen csak az ő miniszteri tevékenése alapján lehet bizalmatlansági indítványt beadni.

Elnök: Elrendeli a szavazást, elsősorban *Lengyel Zoltán* indítványára s jelenti, hogy husznál több képviselő névszerűen szavazást kért. A szavazás megtörténik. 87 szótöbbséggel az indítványt elvetették.

Holló indítványát 123 szavazattal 30 ellenében a többség elvetette.

Délután 6-kor értünk Berlinbe.

Alig szedtem le a polcra holmimat, már ott volt az az ur, aki kalauznak ajánlkozott a keleti pályaházhoz. Bérkocsin áthajtottunk a város másik szélére. Az illető szállóban vezetőm letévén podgyászt, eljött velem a keleti pályaudvarhoz, ahol nagyon megköszöntem szíveségét. Megjegyzem, hogy izraelita volt. Nem mondta ugyan, hogy zsidó, de a testalkat és modor kétségtelenné tették. Tehát derék ember a zsidók közt is akad, ha ugyan csak nagyon elvétve is.

II. Berlinton Moszkváig.

A vonat félnyolckor indult. A homokos síkság száraz és kiellen; helyenkint mocsarak szakították meg. Láttam egyikét nyulat legelészni, de a lármás vonattól megriadva menekültek a rosvetések közé. Mikor a sötétség miatt már nem láttam semmit, végig feküdtem és elaludtam az ülésen.

Junius 3. Reggel 2 órakor éktelen zaj ébresztett föl; a lármás beszédből nem értettem semmit; ajtókat csapkodtak, emberek kopogtak a járdán. A vonat *Alexandrov* állomásra érkezett, ahol át kell esni az orosz vámhivatal rettegelt vizsgálatán.

Fölszedve összes holmimat mentem a többiek után Nagy terembe léptem. Középen tojásdad hosszú asztal nyújtzkodott; kivágott közepeben a vámőrök álltak. Holmimat én is

az asztalra tettem. A terem ajtóit szálás csendőrök állták el; különös dolog, hogy az utasokat tegeznek. A rendőrök az útleveleket vizsgálták; orosz földre csak az léphet, akinek útlevele rendben van. Kissé szepegtem, mikor útlevelemet bevitték a rendőri hivatalba; de visszakaptam minden megjegyzés nélkül.

Azután három vámőr a podgyászok vizsgálásához fogott. Mindent kiraktak darabonként az asztalra. Ugy vettem észre, hogy gyorsabban végeznek avval az utassal, aki pénzt nyom a markukba; ellenkező esetben se vége, se hossza a turkálásnak. Ami francia aprópénz még volt nálam, én is nekik adtam, hogy hamarabb szabaduljak, mert még pót-jegyet akartam váltani Varsóig háló-fülkére. Amint ezt a jegyet előmutattam, az egyik kalauz rögtön elvezetett számozott helyemre.

A fülkében már volt: egy belga hölgy, egy lengyel ur és neje; utóbbi Berlinben orvosi műtéten esett át; mind beszéltek franciául.

Fölötte érdekes társalgás eredt meg de sokáig nem élvezhettem, mert erőt vett rajtam az álom; ki is jelentem a társaságnak, hogy pihenni óhajtok.

Nem láttam másfelé olyan széles üléseket, mint ebben a fülkében voltak; ámbár az ülések 2 m. hosszúak, csak két utast számítanak egy-egy oldalra. Ennek az okát megtudtam, mikor a lengyel ur megmutatta, hogyan lesz

mindegyik ülésből két ágy. Az ülésnek párnája az egyik ágy; az ülésnek támláját fölemelik vízszintes helyzetbe és alátámasztják két vasrudal; ez a felső ágy. Alig dőltem rajta végig, már aludtam.

Mikor *Varsóba* értünk, a lengyel ur fölkelte félnyolckor. Itt ismét át kellett mennem a nyugatiról a moszkvai pályaházhoz. A lengyel ur szívesen kalauzolt volna, de beteg nejét nem hagyhatta magára.

Egyik pályaháztól a másikhoz át lehet itt menni bérkocsin vagy a körvasuton; én az utóbbit választottam, mert ki akartam próbálni elméletben megállapított módszeremet.

Adtam én föl Moszkvába podgyászt. A vasuti szabályzat szerint ezt a málhát okvetlenül átvizszi a Moszkvába induló vonatra. Nekem tehát csak követnem kell föladott podgyászatot. Siettem a podgyász-kocsi elé; amint podgyászatot vitték, mentem utána és felültem arra a vonatra, melynek podgyász-kocsijába betették málhámat. A jegyeket vizsgáló kalauz mutatta, hogy menjek a pénztárhoz jegyet váltani. Mikor átadtam neki egy rubelt, rögtön küldte az egyik szolgát, aki hozott jegyet és aprópénzt; utóbbi neki adtam a fáradságért; nagyon megköszönte. Amint a vonat megállt a moszkvai pályaudvaron, siettem a podgyász-kocsihoz; málhámat sarkon követve fölültem arra a vonatra, melynek podgyász-ko-

A Schön Illés-féle rövidáru üzletet

mai naptól kezdve *birói árverésen megvettem* és azt rövid idő alatt minden elfogadható áron **végleg kiárusítom**. Ugymint, *női- és férfi-divat cikkek*. Szabó kellékek és kézi-

a különböző égek, kérem a mélyen tisztelt vevőközönségét, azonnal, **amíg készletem tart, eszközölni.**

Tisztelettel

Lichtman Dávid Fő utca, Bér-bazár épület

658

Az üzlet jó karban levő berendezése eladó.

A keleti háború.

Megkezdődött **Wladivosztook ostroma**. Egy óra hosszat bombázták a várost a japán hadihajók, anélkül, hogy nagyobb kárt tettek volna benne. Az orosz hírforrás legalább azt mondja, hogy az erőd nem séült meg s emberben sem esett kár. Arról azonban az orosz távirat sem tesz említést, hogy az erődből viszonzták-e a japánok lövéseit. Ebből arra lehet következtetni, hogy Wladivosztook nem védekezett a támadás ellen, lehet azért, mert nem volt rá szükség, lehet azért, mert nem tudott. Arról sem számolt be az orosz hír, hogy milyen szerepet játszott a támadás alkalmával a wladivosztooki kikötőben veszteglő orosz hajóraj, mely négy első osztályú csatahajóból s több torpedónaszádból áll. Gyanúsán sovány a wladivosztooki híradás.

A legújabb híreink a háború folyásáról a következők:

A japán hadihajók közelednek Wladivosztookhoz.

Pétervár, március 6. (Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Alexejev helytartó Mukdentől tegnapi kelettel a következő táviratot intézte a csárhoz: Alázatosan jelentem felségednek, hogy a wladivosztooki erősség parancsnoka közli, hogy reggel 8 óra 50 perccor az Askold-szigettől délre két hajót pillantottak meg. 9 óra 45 perccor észlelték, hogy hadihajók közelednek az Askold-sziget irányában. Dél körül az ellenséges hajóhad közepén volt a part és az Askold-sziget. Lőzött a parti őtitek lövéskörletén kívül. Délután 1 óra 30 perccor az ellenség löni kezdett. Hírszerint az ellenséges hajóhadban valószínűleg az első osztályú Isumo és Jakimo csirkálóják vannak. A többi hajó nevét nem tudjuk.

A japánok fordítanak a taktikán.

Páris, március 7. Miután a japán hajórajnak Port-Arthur ellen intézett támadásai döntő eredmény nélkül maradtak, ennek folytán a japánok fordítottak egyet a taktikán. Mindenféle hadicselével a kikötő és az erőd csapatait meg akarják ijeszteni, ki akarják ferasztani és a lövészeket pazartására akarják csábítani az orosz parancsnokságot. Egy Csifuból érkezett távirat ugyanis jelenti a következőket: A japánok a múlt hétfőn és kedden, a

mikor óriási tengeri viharok voltak és a szárazföldön is hóviharok dühöngtek, Port-Arthurtól délnyugat felől árbucokkal ellátott tutajokat hurczoltak az erőd felé, amelynek világi hol elaludtak, hol kigyultak. Egyidejűleg meg nem világított csatahajókról tüzelni kezdtek az erődöt. Az oroszok viszonzták a lövéseket, de persze csakis a kivilágított tutajokat lövöldözték, míg a csatahajók állásáról fogalmuk sem volt. Ez volt egyedüli czéljuk a japánoknak és miután így másfél óra hosszáig lövöldöztették a tutajokat, a csatahajókat is visszavonták.

Az oroszok visszavonulása.

Pétervár, március 6. Azok az orosz csapatok, amelyek a napokban indultak el Wladivosztookból, átlépték Hai-Joen mellett a határfolyót. A falutól délre állomásozó orosz csapatok mindannyian visszavonultak a falug.

Port-Arthur aláaknázva.

Páris, márcz. 6. Mukdentől keletre gyanúsán gyülekeznek a kínaiak. A lakosság attól fél, hogy Port-Arthur, a japánok aláaknázták és azok most fel akarják robbantani a várost.

Port-Arthur és Csemulpo.

Pétervár, márcz. 6. Az orosz távirati ügynökség port-arturi levelezőjének következő táviratát teszi közzé:

Minden csendes. Mult éjjel heves hóvihar volt. Lassankint kidörögnek a japánok valószínűs veszteségei.

A Szanghai Mercur megerősíti azt a jelentést, hogy a csemulpoi csatában elpusztult a Tagacsiso nevű japán csirkálójó és az Aszama csirkálójó megsejült. Arról biztosítanak, hogy Port-Arthur első ostrománál egy japán hajó lassan elsüllyedt és a tengernagyi hajót lassan kellett vontatni. A kelet-ázsiai Lloyd jelenti Tokióból, hogy a Szikishima nevű japán hajó Port-Arthur ostrománál egy orosz lövés következtében elvesztette kéményét és gépei megsejültek.

Az olaszok lóvásárlása.

Szad, márcz. 6. Mióta az orosz-japán háború kitört, az olaszok tömegesen vesznek hazánkban lovakat. Az országuton állandóan látni, hogy a hajcsárok lovakat vezetnek, melyeket valamelyik ügynök a szomszédos községekben vett.

Junius 4. Hatkor fölébredtem. Szakadt az eső. Mig a fülkét söpörték, mentem mosdani. Egy órakor ebédeltem. A vidék termékeny; legtöbbször a rozs vetés. A paraszt házak kékre, pirosra, fehérre stb. vannak meszelve. Az utasok kezdenek kiállani a folyósóra; előveszik a mészalátókat: előttünk felszik *Moszkva*, az orosz főváros. Nekem I. Napoleon jutott eszembe.

Félháromkor megállt a vonat. Az utasok mind kiszállnak, követem a népáradatot. Az állomás előtt a kocsik között meglátok egyet evvel a fölirással: *Hôtel Central*. Fölrakom holmimat, de a kocsissal nem tudom magamat megértetni; előkerült a vezető, de ő sem ért meg. Előveszem és mutatom neki föladott máhámról az elismervényt; átvette és egykét perc múlva hozta a podgyászt.

A szálló előtt három inas is fogad; franciául egy sem tud, de adnak szobát a harmadik emeleten; a szoba elég nagy, de kevés benne a bútor. Átnézem az orosz és francia nyelvű kifüggesztett árjegyzéket:

Szoba	egy napra	3 rubel.
Gyertya	"	30 kopek.
Villanyos világítás	"	50 kopek.
Ágynemű	"	50 kopek.
Étkezés	"	2 rubel.

(Folyt. köv.)

Az új szintársulat.

— A szintársulati bizottság ülése. —

Titkolták hetek óta, hogy Virágvasárnapról kezdve kiből szervezi **Somogyi** Károly szintársulatát. Egyik-másik színésztől hír ment, hogy távozik a társulattól s a közönség véleménye ismeretes.

Tegnap mutatta be a szintársulati bizottságban Somogyi az új társulat névsorát. A bizottság ülésén kifejezésre jutott a közönség sajnálata a Keszler-pár távozása felett. Kifogásolták Parlagi, Szarvasi, László Irén elbocsátását.

A szintársulati bizottság ülése a következő volt:

A szintársulati bizottság ülésén dr. **Hoványi** Géza elnöke alatt jelen voltak: **Muskolczy** Berna, **Rádl** Odön, **Mezőy** Mihály, **Stark** Gyula, **Rimler** Károly, **Dús** László, **Kőszeghy** József, **Hlatky** Endre, **Halász** Lajos, dr. **Gyémánt** Jenő, dr. **Kurländer** Ede, dr. **Moskovits** József, dr. **Dési** Géza, **Eteméry** Ferencz jegyző és **Somogyi** Károly szintársulati vezető.

A társulat névsora.

Dr. **Hoványi** Géza elnök betérjesztette a szintársulati bizottság által bemutatott névsort, a társulat Virágvasárnapról szerződött tagjairól. A névsor a következő:

Nők: **Aradi** Aranka szubrett énekesnő, **Agnelly** Irén, **B. Horváth** Irma, **Bentő** Jolán, **Berlányi** Vanda, **B. Koppán** Margit énekesnő, társalgási, **D. Tóth** Böske, **E. Kovács** Mariska, **F. Szabó** Mariska, **H. Czene** Stefánia, **K. Komáromy** szter, **Feledi** Boriska szubrett énekesnő, **Lengyel** Margit, **Lengyel** Klárka, **Magda** Eszti, **Pataky** Vilma, **Pataky** Anna, **Pataky** Ilona, **Szarvasi** Ilona drámai hősnő, társalgási, **Szatmáry** Máryné Mariska, **T. Pogány** Janka, **Wlassák** Vilma koloratur, **Vankó** Mariska, **Verő** Janka, társalgási, **Orley** Flóra, **Somogyiné** N. Julia, **Zach** Terka.

Hérfiak: **Bognár** János, **Bérczi** Gyula, **Békfi** Lajos, **Bartók** Endre, **Bokros** László kardalos, **Dési** Alfréd, **Erdélyi** Sándor kardalos, **Gaidzsinszky** Pál, **Halmi** Lajos, **Erdélyi** Miklós, **Horváth** Kálmán, **Irmay** Béla, **Juhász** János, **Krasznay** Andor, **Koháry** Pál, **Kutuer** József, **Losonczy** Gábor, **Mikszay** Emil, **Mártonffy** György karmester, **Kiss** Sándor kardalos, **Klenovics** György hős, jellem, **Rédei** István énekes és társalgási, **Rába** István naturbursch, **Szatmáry** Arpad, **Tóth** Elek, **Vank** István, **Tihanyi** József buffo és komikus, **Simándi** Zsigmond sugó.

Halász Lajost nem elégti ki a névsor. Többeket kifogásol az új tagok közül. **Szarvasi** Ilonkát látta, nem felel meg a nagyváradi igényeknek. **Verő** Janka nem pótolja **László** Irént, **Keszler**né pedig **Klenovics** gyengébb. Jelleműszínezés nincs, ezt kell pótolni.

Somogyi Károly csak egy szerepben látta **Szarvasi** Ilont s úgy ismeri, hogy jó; **Vlassák** az országban elismert.

Dr. **Gyémánt** Jenő nem ismeri az új tagokat; a régiékről 1 het véleményét mondani. Indítványozza, hogy kérjék fel az igazgatót, miszerint **Szarvasi** Somát és **László** Irént szerződtesse.

Rimler Károly arra kéri a bizottságot, hogy egyes személyekre ne hozzanak határozatot s ne menjenek **Gyémánt** után, mert akkor utvesztőbe jut a bizottság. A szintársulati bizottságban felmerült óhajokat mindig figyelembe vette. Neki is van aggálya a jövőre, de megbizik az igazgatóban. A szerződésében az igazgató kikötötte, hogy ha a közönség tesszésével nem találkozik valamelyik tag, azt elbocsáthatja.

Dr. **Moskovits** József csak azt ajánlja az igazgató figyelmébe, hogy az üres helyeket jól töltsék be. Indítványozza azonban, hogy az igazgató egy rendezőt szerződtessen.

Dr. **Kurländer** Ede pártolja a dr. **Gyémánt**

csijára máhámát föltették. Ezt a módszert ajánlom annak, aki nem tudja magát idegenben megértetni.

Tíz órakor indultunk. A kocsik 4 vagy két személynek való fülkékre vannak osztva, melyek folyósóra nyílnak. Az ülések puhák, ruganyosak és tiszták; éjjelre átalakíthatók ágyakká. Van a vonatonál étkező-kocsi is.

A vidék sík és homokos. A nagy mezőseget szántó-földek és apró fenyvesek tarkítják. A faházak szalmával födvék; a népesség nem lehet sűrű.

Mentem az étkezőbe, mert aznap még nem ettem. Rendeltem teát, zsemlyét és vaját. A pincérek nem értenek franciául, de az étlap orosz és francia nyelvű; rámutatván a kívánt ételre, azonnal hozták. Az árak is ki levén téve, leolvastam az összeget, a pincérnek pedig borraalót adtam.

Egyik állomáson sok katonatiszt szállván ki, az én kocsimat lekapcsolták; át kellett költöznöm más fülkébe, ahol ült már egy hölgy és egy ur.

Déltől a forróság tikkasztó lett. A homokos talajon rohanó vonat akkora port vert föl, hogy ablakot nyitni nem lehetett. Este megittam egy csésze teát, azután nyolckor lefeküdtem; félalomból zavart föl egy ur, aki a felső ágyba mászott föl. Dacára a melegnek és pornak mélyen aludtam.

mánt indítványát. Kifogásolja, hogy a Kesztler-párt, Parlaghyt, László Irént és Szarvasi Somát elbocsátják. Módosítsák a szabályrendeletet, hogy a szerződésekre a bizottságnak beleszólása legyen; most már kap az igazgató szubvenziót.

Miskolczi Baraa megbizik Somogyiban, mert ő tudja legjobban, hogy ki felel meg hivatásának; saját érdeke is, hogy jókat szerződtesse, s ha téved, ott a szünügyi bizottság. Bizzák az igazgatóra a dolgot, aki mindig igyekezett eleget tenni a kívánalmaknak. A rendezést nem kifogásolja.

Rádl Ödön nem mond kritikát, hogy kiket bocsásson el és vegyen fel az igazgató, mert nem lehet belátni az elbocsátás körülményeibe. Egyesek mellett ne foglaljanak állást. A rendezőség dolgát sem bolygatja. Ismeri Somogyit s a hiányok nem olyan nagyok, hogy azért rendezőt szerződtesse. Ezt előírni nincs is joga a bizottságnak, hiszi, hogy az igazgató figyelembe veszi azt.

Dr. Hoványi Géza elnök felolvassa a szabályrendelet 5-ik §-át, amely szerint a bizottság megbíralja a társulatot és zenekart s el vagy el nem fogadása iránt határoz. A névsor hiánya, hogy nincs külön jellemzés. Erre hívják fel az igazgató figyelmét. Tovább nem mehetnek.

Dr. Gyémánt Jenő ismételtén kifejezte azon óhajt, hogy Szarvasit és László Irént szerződtesse, de az erre vonatkozó indítványt visszavonta.

Somogyi Károly ezután felvilágosította a bizottságot, hogy mindenképp igyekezett a legjobb erőket szerződtesni. Kesztlerék az ő tudta nélkül szerződtek el Krecsányihoz, nem ő bocsátotta el őket. Klenovicsot szerződtesse helyette. — Külön rendező az országban sehol nincs; itt ő mellette van Kesztler, Szathmáry és Krasznay. A szervezésnél nem fukarkodott, de a közönség érdekeit nézte.

A bizottság elfogadta a névsort, de fentartja, hogy ha látja az új tagokat, megmondja véleményét. Az indítványokat elvetették. Kifejezi a bizottság azonban az óhajtását, hogy Szarvasit és László Irént szerződtesse az igazgató.

A Demokrata-kör megalakulása.

A nagyváradi Demokrata-kör vasárnap délután tartotta meg alakuló gyűlését a Fekete Sas-zálloda alsó éttermében, melyen mintegy kétszáz »polgártárs« vett részt.

A gyűlést **Fried** Ferencz id. titkár nyitotta meg, pár szóval, ajánlva a gyűlésnek, hogy a gyűlés vezetésére a tiszttakar megválasztásáig **dr. Fodor** Gyula ügyvédet kérjék fel. Ez megtörténvén, **dr. Fodor** Gyula áll fel szólásra. Örömmel látja, hogy a mozgalom eredményre vezetett, amennyiben a város minden kerületéből szép számmal vannak képviselve a demokratikus eszmék hívei. Indítványozza tehát, hogy moadják ki a kör megalakulását. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri **Orenics** Alajost és **Kalenda** Jánost. Az esetleg szükséges szavazatszedő bizottságba pedig **Weiss** Károlyt, **Buday** Alajost, **Schwartz** Izidort, **dr. Tóth** Ferenczet és **Fried** Ferenczet.

Ezután **dr. Bárdos** Imre olvasta fel a Demokrata-kör alapszabályait, melyet csakély módosítással elfogadtak s elhatározták annak jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz fölterjesztését. Uyanis **dr. Fodor** Gyula indítványára a tagsági díjat nem mint az alapszabályokban eredetileg volt 1, 5, 10 koronában, hanem 2 koronában állapították meg, hogy a tagok jogai s kötelezései közt ne legyen különbség. **Schwartz** Izidor indítványára pedig az alapszabályok egyik pontját oda módosították, hogy a kör tagjai között felmerült affairéket nem eszeleg a párbajjellegű liga is, hanem csupán a kör kebelén belül e célra alakult bizottság intézze el.

Következett a tiszttakar megválasztása. Először több mint 10 tag kérésére elnök tükös szavazást rendelt el, de mintán csakhamar

elállottak eme kívánságtól, közfelkiáltással egyhangulag a következőleg alakították meg a tiszttakar s választmányt.

Elnök **dr. Várady** Zsigmond. Társelnökök: **dr. Fodor** Gyula, **dr. Sarkadi** Lajos, **dr. Kazay** Kálmán. Alelnökök: **Balogh** Károly, **Tokay** Mihály, **Mikussay** József, **dr. Tóth** Ferencz, **Óváry** Lajos, **Weisz** Károly. I. titkár **Fried** Ferencz, II. titkár **dr. Fenyő** Sándor. Pénztárnok **Grünwald** Jenő. I. könyvtárnok **Buday** Alajos. II. könyvtárnok **Bodnár** János. I. ügyész **dr. Kripka** Henrik, II. ügyész **dr. Várady** Ödön. I. gazda **Kiss** Dávid, II. gazda **Vermes** Kornél. Ellenőr **Markovits** Samu. I. jegyző **dr. Bárdos** Imre, II. jegyző **Löwenstein** Zsigmon, III. jegyző **Hanzlián** Ede.

Választmány: **dr. Altmann** Jakab, **Arendáczy** János, **Bartha** László, **Beckay** Lajos, **Biró** Lojos, **Biró** Márk, **Diósy** Ferencz, **dr. Ehrlich** Ignác, **Ehrlich** Mór, **Fehér** Dezső, **Gáll** László, **Gerencsér** József, **Goldberger** Sámuel, **Grósz** Sándor, **Horváth** József, **Jakobovits** Manó, **Jankay** Mihály, **Kalenda** János, **Kemeczy** Bertalan, **Kepes** Elek, **Laendler** Ferencz, **Lebovits** Rudolf, **Lévay** Márton, **Máthé** István, **Mihelyi** Jenő, **Milibák** József, **Nagy** Lajos, **Orenics** Alajos, **Popper** Manó, **Rácz** Mihály, **Reményi** Vilmos, **Rosenberg** Izsó, **Rosenzweig** Armin, **Rosinger** Jakab, **Rothbarth** Bernáth, **Rölich** Lajos, **Sas** Ede, **Schwarz** Izidor, **Simon** János, **Stern** Hermann, **Stern** Soma, **Szabó** László, **Szücs** Izsó, **Tátray** Sándor, **Taussig** Hugó, **Tüzkő** István, **Vági** Mihály, **Vent** Ferencz, **Vomácska** József.

Dr. Fodor Gyula ajánlja, mivel a megválasztott elnök, **dr. Várady** Zsigmond nincs jelen, de a demokratikus elvekkel ellenkezik, hogy küldöttség menjen érte — hogy csupán **Balogh** Károly hívja el a megválasztott elnököt.

Dr. Várady Zsigmond csakhamar megjelent s zajos éljenzéssel fogadták. Elfoglalván az előki székét, **Fodor** Gyula üdvözölte, majd **Várady** elmondta programbeszédét, melynek kivonata a következő:

Köszönetet mond a maga és tisztársai nevében a bizalomért. Ezután fejtegeti, hogy miért szükséges az egyesülés. Minden országban vannak elégtelen emberek, volt alkalmuk a külföldön tett utazásai alkalmával meggyőződni, de csak egy földet ismer, hol minden ember, minden osztály elégtelen, s ez, fájdalom — a mi hazánk, Magyarország. Szomorú bizonyítást nyújt erre a kivándorlás. A lateiner osztály még nagyobb nyomorúságban van, mint a munkás, mert ez utóbbi, ha nyomorog, megfordítva a költő szavát, más földet keres, hol éljen és haljon, de a lateinerek ide vannak ennek a földnek rögzéhez kötve, számukra csak egy haza van. A legfelső társadalmi osztály tagjai, kik külföldön dustakodnak a javakban, — is elégtelennek. Fejtegeti tovább, hogy miért szükséges a demokratikus elveken alapuló egyesülés. Szólv szerint a jelenlegi osztályok, csoportok egyike sem képes a népet a boldogtalanságból, nyomorúságból a haladás, boldogulás útjára téríteni. Ennek bizonyítására a ma élő társadalmi csoportból kiragadjuk a négy legáltalmasabbat. Az első a klerikális csoport. Ennek tanítása, hogy minden bajunk, nyomorúságunk kiforrása, hogy az ember eltér hitétől. A hithez kell visszatéríteni az embert. Második a szociáldemokrata párt. Már ismeretes programja alapján ez sem képes a mai ferde állapotokat megszüntetni. Azután a 67-es és 48-as politikai csoportok. Ezek egyikének működése sem produktív már hosszabb idő óta. Nem törekednek arra, hogy az igazi demokrácia szelleme hassa át a nemzetet, mely pedig főrugója az ember boldogulásának. A 67-es és 48-as elvek képviselői között minduntalan a fölött folynak — különben tiszteletreméltó — viták, hogy miképpen értelmezendők egyik vagy másik alap törvényei, de az általános nyomorúsággal nem törődik semki. Csupán a demokrácia az, mely akarja és tudja az emberek millióit az ígért földjére vezetni, (?) mert nem szállnak szembe senkivel, nem vetik meg felebarátaikat, mert egyik vagy másik hitet vallják, hanem minden embert egyformán igyekeznek elősegíteni haladásában. Hogy ez eddig

nem így volt, azok bűnétől róható föl, kiknek a vezetés kezükben van. Ezek a kormányrudhoz jutva, nem a kor szellemében, hanem a régi szellemben, régi tanítások szerint vezették a tömeget. De új életet kell kezdeni, új és pedig demokratikus alapon, új berendezkedéssel szerveztünk a társadalmat. Ez a most is divó rendszer tarthatatlan. Jogos-e a háború? Hogy a militarizmus e célra mily óriási pénzünyagot emészt föl, számokkal bizonyítja. Aljon fel a nép maga, mint egy test s igyekezzenek a nagy eszméket, a demokrácia eszméit érvényesíteni minden téren s megtalálják az ígért földjét, lehet s bizonyos is benne, hogy nem rövid idő alatt, de ha mozgalmunk gyümölcseit ő, a mag elvetői nem is élvezhetik, legyen nekik elegendő a tudat, hogy a jövő nemzedék boldogulását segítették elő.

A beszédet többször megszakították a jelenlevők helyeslései, végül erőse megéljenzték s megtapsolták.

Fehér Dezső indítványára elhatározták, hogy a beszédet kinyomatják s plakátokon hozzák nyilvánosságra.

Ezzel a gyűlés véget ért.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Márcz 10. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz 20. Szigligeti társaság felolvasó ülése.
Márcz 24. Kath. Szabad Liceum böjti estélye
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárónepélye.
r Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)
Ápr. 15. Szigligeti társasággy ülése.

* **Uj püspökök.** A Sz. U. szerint az üresedésben levő **pécsi** és **szepeesi** püspöki székek nemsokára be fognak tölteni, a szintén megüresedett **besslercaebányai** püspökség betöltésére vonatkozólag azonban még nem történt megállapodás. E hír szerint pécsi püspökké **dr. Várady** Arpád cz püspök, kultuszminiszteri osztálytanácsos, szepeesi püspökké **dr. Párey** Sándor, egri felsz. püspök és kanonok fog kinevezettni. Ugyanezen forrás szerint gróf **Balványos** Vilmos, nyitrai kanonokot **nyitrai** segédpüspökké fogja a király kinevezni *cum iure successionis*.

* **Az irgalmas-rend ünnepe.** Az irgalmas-rendnek nagy ünnepe van ma, a rend alapítójának és pátronusának: **Istenes** János napja alkalmából. A rend nagyváradi templomában ma, kedden reggel 7 órakor ünnepélyes szentmise lesz. Délben a rend társházában diszbedet ad, amelyre a város előkelői közül többen hivatalosak.

* **A csütörtöki városi közgyűlés.** A csütörtöki városi közgyűlésnek több igen érdekes tárgya lesz. Így ha a kösuti vasut aláírja a villamos vasut szerződését, beterjeszti a tanács a törvényhatóság elé. A másik fontos tárgy a villamos mű számadása, amelynél hosszasan indokolja a tanács a 184,000 korona tulkiadást.

* **A város a fogyasztási adókból.** A pénzügyigazgatóság átiratban értesítette Nagyvárad városát, hogy a pénzügyminiszter a fogyasztási adók után járó államségélyt az 1903. évre 43623 korona 99 fillérben állapította meg; ez összegből már 43000 koronát felvett a város, tehát még 623 koronát kiutaltak az állampénzáróból a város részére. A miniszter az 1904. évre is elismerte a város jogát s a megállapított segélyösszeg terhére 40000 korona előleget engedélyezett. Megjegyzi a pénzügyigazgatóság, hogy a kincstárnak Nagyvárad városa ellen fennálló bármilyen követelése a most kintalványozott összegből levonandó. Ez szépen hangzik,

de nagyon finánczizt kijelentés, mert ha ilyen szigorú a pénzügyminiszter a várossal szemben, fizesse meg előbb a már két év óta összegyűlt betegápolási illetéket az állam.

* Ideiglenes állapot helyett végleges. **Kellemen** Kálmán fog. adóhivatali főnök, **Hollósy** Jenő mértékhiitelesítő hivatali főnök és **Mastics** Vladimír vágóhídi felügyelő kérvényt intéztek a tanácshoz, amelyben kérik, hogy a szabályrendelet szervezésénél vegye ki őket a törvényhatóság az ideiglenes alkalmazottak közül s állásukat véglegesítse. A kérelem mindenesetre méltányos, de nem ilyen alakban, hanem ha a város rá akar erre a tételre lépni, a fogyasztás összes nyugdíjogosult alkalmazottait véglegesítse. Ez az igazság.

* Színelőadás a belényesi állami polgári leányiskolában. Szép sikertű színelőadást rendezett szombaton a belényesi állami polgári leányiskola, mely első tanévét éli. A növendékek három egyfelvonásos vigjátékot adtak elő. A leánykák igen ügyesen mozogtak a színpadon, a figyelmes, gondos összjáték meglepte a nagyszámú közönséget, ugyancsak az ügyes rendezés, ami főleg **Dittler** Ida igazgató és **Baranyai** Gizella tanítónő érdeme. A begyűlt tiszta jövedelmet a tantestület szegény tanulóknak segélyezésére s az iskolai könyvtáralap gyarapítására fordítja.

* Halálozás. Részvétellel értesülünk róla, hogy **Bogár** László, az Első magyar általános biztosító társaság mérnöke, 36 esztendőskorában, f. hó 6-án Gyulán hosszas betegség után meghalt. Az elhunyt képzett mérnök, szorgalmas, elkiismeretes tisztviselő, rokonszenves ember volt. Az utolsó években sokat betegeskedett, klimatikus gyógyhelyeken keresett üdülést, néhány napja jött haza Meránból. Özvegy édes anyja és nővére **Kacsinczy** Andorné gyászolják. A családi gyászjelentés a következő:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelentjük a legjobb fiú, szerető testvér, sógor, nagybátya és jó rokon: **Bogár** László építész-mérnök, az első magyar általános biztosító társaság műszaki felügyelőjének, folyó 1904. évi márczius hó 6-án reggeli 9 órakor, életének 36-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 8-án reggel 9 órakor a házban beszentelés és a görög keleti nagytemplomban tartandó egyházi szertartás után fognak a helybeli nagy sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Gyula, 1904. évi márczius hó 6-án. Az örök világszép fényeskedjék neki! Özv. **Bogár** Lázárné szül. tövisi **Vank** Szidónia édes anyja. **Bogár** Mária férj. **Kacsinczy** Andorné mint nővére. **Kékus** Istvánné sógoronője. **Kacsinczy** Andor, **Kékus** István sógorai. **Kacsinczy** József mint unokaöccse, tövisi **Vank** Anna mint nagynője.

* Fiók népszámlálás. A választási törvény revíziója céljából a belügyminiszter elrendelte, hogy az összes 20 éven felüli férfiakat írják össze, egészen úgy, mint a népszámlálás alkalmával. A miniszter most értesítette Nagyvárad városát, hogy az orsz. statisztikai hivatal egy kiküldöttje ma, márczius 8-án Nagyváradra érkezik s a városi tisztviselők és a pénzügyigazgatóság kiküldöttjével értekezletet tart a városban.

* Eltűnt gyermek. **Klosik** Mária 12 éves leánygyermek mostoha szüleinek **Báthory**-utca 168. szám alatt levő lakásáról vasárnap délelőtt eltávozott s azóta nem tért vissza. A gyermekleány, kinek ruházata bordó alj, hosszú, fekete színű kabát és pirosas fejkendő, — egy másik leány társaságában Fugyivásárhelyre ment, itt állítólag többen látták, hogy tovább

ment a környékbeli falvak felé. Szülei ez uton is felkérlik a közönséget, hogy az eltűnt gyermekről lehetőség szerint hírt adni szíveskedjék.

* Brutális férj. **Kiss** Mikula Sándor közmivesség Madár-utca 214. szám alatt levő lakásán vasárnap este ittas állapotban konyhával megcsúrt a feleségét. Az asszonyt, kinek sérülése könnyű, a közkórházban ápolás alá vették; **Kiss** Sándort pedig, miután mámorát a rendőrségen kialolta, tegnap szabadon bocsátották.

* Tűveszedelem Körözs-utcán. Pusztulással fenyegető tűzvész támadt vasárnap éjszaka a Körözs utca 63. számú ház udvarán, **Gyarmathy** Terézia háztulajdonos telkén. A tűz az udvar hosszában épített fűszárban támadt, melyben nagymennyiségű éghető gyúlékony anyag volt felhalmozva. Ejjéltájban csaptak ki a lángok a szin tetején s mire a tűzoltók megérkeztek, szin tetőről talpig lángban állott. A szinben felhalmozott faanyag az erős szélben pár perc alatt zsarátokká izzott s hatalmas lángnyelvek nyaldosták a szomszéd lakóház tüzfalát. A tűzoltóság az azoban nagy erőfeszítéssel sikerült a lakóházat megmenteni, míg a szin földig égett. A felhalmozott faanyag szivós kitarással égett szürke, szennyes füstfelhő: oltva, mely belepte az egész udvart s borzalmas félelemmel töltötte el a szomszédokat s az összeverődött tömeget, mert nem láthatta senki merre terjed, harapózik a veszedelem. A tűzoltók kitaró munkája azonban egy óra alatt elnyomta a lángokat s reggelre csak az elszenesedett gerenda váz maradt a 13 öl hosszú szinből.

* Rejtélyes halott. Vasárnap este egy tisztességesen öltözött, beteges kinézetű idegen érkezett Eledre. A délutáni vonattal jött s az Ipar-kávéházban szállott meg. Ott tartózkodása alatt senkivel sem érintkezett s este vacsora után a szülő udvarán levő szinbe ment s nem tért vissza. Az idegen eltűnése gyanút keltett, s a kávéház személyzete az udvaron keresni kezdte. A szinben végre rá találtak a már megdermedt hullájára. Az idegen kilétét mindezeidig nem sikerült megállapítani. Dr. Sámson járásorvos a hullát felboncolta s megállapította, hogy az elhunyt nagyméretű hashártya gyűlésében szenvedett. A rejtélyes hulláról értesítették a nagyváradi kir. ügyészséget, honnan kellő intézkedés történt a hulla kilétének megállapítására.

* Jövahagyott szabályrendelet. A belügyminiszter jövahagyta Nagyvárad város szabályrendeletét a szikvizadó házikészítéséről. A városi tanács az új szabályrendeletet már közelebb életbe lépteti.

* Tolvaj ruhanez. **Gyura** János borziki születésű 17 éves ruhanez, ki legutóbb **Lóvi** Dávid kucsébernél állott szolgálatban, szombat este gazdájának **Beöthy** Odón-utca 12. szám alatt lakásán a szekrényt felleszítette és onnét 60 korona készpénzt lopott el. Ugyanazon **Gyura** János szombaton beállt **Goldenthál** Béla helybeli asztalos iparoshoz próbaidőre. Gazdája 5 koronát bízott rá, hogy váltaasa fel. A fiú aztán elcsente eselődőnyvét és a pénzzel megugrott. Tegnap fogták el, 37 korona 97 fillér volt nála, a többi pénzt már elköltötte. Lezártott.

* Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magstükségletét **Mauthner** Odón cs. és kir. udvari magkereskedésben **Budapest**en, **Rottenbiller-utca** 33. A cég idej árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkiért ingyen küldi. Ezen árjegyzéke az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágoknak egész sorozatát is tartalmazza. 639.

* Lopások. **Tóth** Gergely csatári napszamos paraszt emelt, hogy a ma nap leányának

70 koronát érő ruhanezüvel telt bőröndjét **Fekér** Imre ottani napszamos ellopta, a bőröndöt feltörte és a ruhanezü eladta. Károsnak az a gyanuja, hogy a tolvaj Nagyváradra jött. Özv. **Friedmann** Minálné zsirkereskedő szombat délután meglepte egy **Simonyi** László nevű egyént. **Simonyi**, aki a panaszozó bemondása szerint ennek leveleket szokott írni, az asztaliókból elvitt egy 35 koronáról szóló vasuti utánvételi béczt. Mindkét lopás ügyében az eljárás folyamatba tetetett.

x **Ma Kócsé Antal**, új műsorral a **Royalban** zeneestélyt rendez.

x **Mozgó fényképek a „BIHAR” kávéház sörcearnokában ma és minden este, ünnep és vasárnap délután is 4 től 6 óráig.**

Kitűnő kávéházi ételek és italok pontos és figyelmes kiszolgálásáról gondoskodik **Gyárfás Pál**, tulajdonos. 648

x **Kovács L. és Társa** cég lapnak mai számában közölt hirdetésére tisztelettel hívjuk fel olvasóink szíves figyelmét. — Egyszeri próbavásárlás elegendő arra, hogy ezen üzlet pontos kiszolgálásról, áru jó minőségéről, valamint az árak rendkívüli olcsóságáról bárki meggyőződést szerezzen.

x Figyelmeztetjük olvasó közönségünket, hogy most **Háasz Manó** kézmű és divatáru házában (**Zöldfa-utca** eljén.) óriási meanyiségű női férfi és gyermek ernyők, ugyancsak női, férfi és gyermek harisnyák bámulatot keltő árban lesznek elárusítva. 647

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Kedd: **Simonyi** öbester.
Szerda: **Bob** herceg 25-ik előadása.
Csütörtök: **Katalin**.
Péntek: **Lili**.
Szombat: **Baba**.
Vasárnap: **Piros** bugyelláris.

Bob herceg jubileuma. **Huszka**, **Martos**, **Bakonyi** óriási sikerű operettje, a „Bob herceg” holnap szerdán éri meg a váradi színpadon rövid 10 hó alatt 25-ik előadását. Nagyban érdeklődnek a közönség körében ezen jubileumi előadás iránt s mint haljuk a **Hallerpárt** nemkülönben a **Parlaghy-párt** nagy tevékenységet fejt ki, hogy kedvencét ez estén ünnepelhesse.

A színház titkára ezen jubileumi előadás alkalmával csinos emlékalbumot állított össze, s ez estén minden látogató kap egy ilyen albumot.

Küri Klára Nagyváradon. **Küri Klára** ez a fényes tehetségű nagy operett diva lesz a színház legközelebbi vendége, ki e héten kezd meg vendégszereplését.

Simonyi öbester. **Martos** **Ferenc** kitűnő vigjátéka kerül szíre ma harmadszor a **Szigligeti-színházban** az ismert kitűnő szereposztásban.

Nyárai búcsufellépte. **Vasárnap** és hétfőn két, kiválóan énekes szerepben lépett fel **Nyárai**, a **Csepűragókban** és a **Vándorlegényben**. Mindkét fellépés arról győzött meg, hogy hangjának is épp o y jót tett a **Népszínház** levegője, mint játékának. Hangja fejlődött, ének tudása gyarapodott. A **Vándorlegényben** való fellépés annyival érdekesebb, mert ezt a szerepet most játszotta **Nyárai** először; **Budapest**en nem jutott hozzá **Hogy** sikere nagy és teljes volt, azt mondani sem kell.

A **Vándorlegény** tegnapi előadásánál feltűnt **Parlagi** **Kornélia** éneke, kitűnő partnere

voltNyársainak. Altalában ez a fiatal művész. rövid ittléte közben rendkívül sokat haladt, a mi különben előrelátható volt. Tehetségét elárulta első fellépésével s csak rövidlátásra vagy nemtörődömségre vall, hogy ezt a szépen fejlődő tehetséget is elbocsátja az igazgatóság. Pedig kár volt meg nem tartani addig, a míg lehet, ha tovább is ily ambícióval képezi magát, tehetsége ugyanis magasabbra fogja vinni. Hja persze, de a tehetséget tudni kell felismerni is s ez nem mindig adatik a hivatallal. —r.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 158. Bérletszám 147. (páratlan)

Ma, kedden 1904. márczius 8-án:

Simonyi óbester.

Történelmi vigjáték.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsólye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Holnap, szerdán márczius 9-é:

Bob herceg.

Operette.

ZENE ES MUVESZET.

Kamara-zeneestély. Nagyváradiak újabb örömdetes fejlődésnek indult a zenei életében. A Katolikus Szabad Liceum felvette programjába a zene művelését s azóta városzerte nagy lendületet vett a zene iránti érdeklődés. Azaz már ott tartunk, hogy a komoly kamara zene jelzavával is lehet a nagy közönségre hatni, amint azt a mai kamara-zene-estély is bizonyítja. Baráti körben alakult meg az a kis társaság, mely ma este a Kereskedelmi Csarnokban fellép; de fellépésüknek nagy közönségre lesz kiutása, a mely közönségek a zene iránti érzékét ez az estély csak emelni fogja. Ez a jelentősége a mai kamarazene-estélynek, a melyet a közönség bizonyynyal tömeges pártolásban fog részesíteni.

Az estély pontban 8 órakor kezdődik **Szmazenka** Ernő előadásával; a zeneszámok a következők lesznek:

1. **Rubinstein:** op. 13. G-dur Szonata. Előadják: hegedűn **Seymann** Emil, zongorán dr. **Olgay** Kálmán. (Budapest.)

2. **Volkmann** Róbert op. 14. Vonós négyes G. moll. Előadják: **Seymann** Emil, **Smerhovszky** József, **Vomácska** József, **Szmazenka** Ernő.

3. Enek szám. Előadja. **Róssa** Ambrus, zongorán kíséri **Beleznay** Antal.

4. **Dohányi** Ernő op. 1. zongora és vonós ötös C moll. Előadják: zongorán dr. **Olgay** Kálmán, I. hegedűn **Seymann** Emil, II. hegedűn **Smerhovszky** József, mély hegedűn **Vomácska** József, gordonkán **Szmazenka** Ernő.

5. **Vieux-Temps:** Fantásie oppositionata G-moll. Előadják: hegedűn **Seymann** Emil, zongorán dr. **Olgay** K.

6. **Rabl** Walter ap. 1. klarinét négyes. Zongorán előadja dr. **Olgay** K., klarinéton **Vomácska** József, hegedűn **Seymann**, gordonkán **Szmazenka** Ernő.

A hangversenyre, mely iránt széleskörben nagy az érdeklődés, 3, 2 és 1 koronás belépő jegyeket adtak ki.

SPORT.

Országos vívó- és tornaverseny Kolozsváron. Báró **Chappon** Samu vívómester, kinek Nagyváradon is volt vívótanfolyama, legközelebb jubilál. Harmincz éve, hogy a vívásra oktatja az ifjúságot. Ez alkalomból a jeles vívómester Kolozsvár sport-ifjúságának és közönségének egy részéből alakult rendező-bizottság által, a »Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club« közreműködése mellett 1904. évi márczius hó 13-án, vasárnap d. e. fél 11 órakor Kolozsváron, ahol jelenleg működik.

NYILTÉR.

Bank- és váltóüzletemet

Zöldfa-utcáról Bémer-térre (Grunwald-házba) helyeztem át.

Vécsi Ignác.

667

Arany órák

chronomètre és ütőszerezettel fél árban

már 120 koronától, valamint mindenemű ékszer a legolcsóbban

483

kapható:

KÁLMÁN SÁNDOR

ékszerésznél.

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Javitások és átalakítások a legfinomabb kivitelben.

Telefonszám: 409.

Telefonszám: 409

TAVIRATOK.

Tisza István utja.

Budapest, márcz 7. (Saj. tud. táv.) Tisza István gróf délután 3 órakor Bécsből a fővárosba érkezett.

Pártközi konferencia.

Budapest, márcz 7. (Saj. tud. táv.) Ma az ellenzék pártközi konferenciára gyült össze a Pannóniában. E konferencián határozatilag kimondták az egyetemes ellenállást s a lehető eszközökkel való megakadályozását Tisza terveinek. **Polonyi**, **Nessi**, **Holló** és **Zboray** szólnak fel s névszerinti szavazást kérnek. A névszerinti szavazás rendezésével **Lengyel** Zoltánt bízták meg s előre gyűjtöttek aláírásokat a névszerinti szavazásra.

A képviselőházból.

Budapest, márcz 7. (Saj. tud. táv.) Az elnök felolvastatja Szilágymegye átiratát **Rákóczy** hamvainak hazahozatala tárgyában.

Lengyel Zoltán indítványozza, hogy a Ház 8 nap mulva a bizottságok meghallgatása után mondjon határozatot. **Thaly** és **Holló** helyeslik ez indítványt.

Hieronymi jobbnak látja, hogy e fölözt majd a miniszterelnök jelenlétében határozzanak s ez értelemben a határozatokat holnapra halasztották.

Rakovszky István tiltakozik Tisza indítványai ellen, még az esetben is, ha Tisza engedményképpen részleteket törölne.

Lovász Márton a Balkánra vonatkozó lényegtelen interpellációja után az ülés véget ért.

Tisza tervei.

Budapest, márcz 7. (Saj. tud. távir.) Tisza István terveinek megvalósítására vonatkozólag ujabban kétféle verzió kering. Egyik szerint Tisza tárgyalás nélkül szavazásra bocsátja indítványát s a javaslat megszavaztatása után feloszlatja a Házat.

Más verzió szerint Tisza belemegy a javaslatok tárgyalásába, de engedmények árán paktumra lép az ellenzékkel.

A Kossuth-párt állásfoglalása.

Budapest, márcz 7. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt mai értekezletén **Thaly** Kálmán elnöklésével **Rákossy** módosított indítványa értelmében egyhangulag kimondta a párt, hogy **Tisza** István gróf alkotmányértő terveit a függetlenségi párt felháborodással visszautsítja s minden lehetséges eszközzel megfogja akadályozni Tisza indítványainak megvalósítását.

Az értekezleten **Thaly** Kálmán bejelentette, hogy **Kossuth** Ferenczcel elhatározták, hogy az alkotmány védelmére minden eszközt fel fognak használni. Noha az utolsó obstrukciót nem helyeselték, de Tisza támadása harczra hívja a pártot. **Tóth** János szerint gyilkos csapás **Tisza** István gróf támadása az alkotmányra.

Többek felszólalása után **Rákossy** Viktor indítványozza, hogy mondja ki a párt, miszerint Tisza indítványát felháborodva visszautsítja s minden eszközzel megghusítja Tisza terveinek megvalósítását.

Thaly Kálmán a párt egyértelmű hozzájárulása után határozatilag kimondta **Rákossy** indítványát.

Ongyilkos önkéntes.

Temesvár, márcz 7. (Saj. tud. táv.) Duda Emil temesvári önkéntes, tanárjelölt adósságai miatt a kaszárnyában magyongyilkolta magát.

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. márcz. 7-én	
Magyar aranyjárdék 4	117.-
Magyar koronajárdék	96.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2	97.
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	88.75
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.-
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavon földtehermentesítési kötvény	204.-
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	161
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegy-kölcsön	16.150
Osztrák járdék papírban	99.25

Osztrák járadék papirban	117.50
Osztrák járadék aranyban	99.—
Osztrák korona járadék	150.—
Osztrák államsorsjegyek	160.5
Osztrák magyar bank részvény	733.50
Magyar hitelbankrészvény	634.—
Osztrák hitelintézet részvény	627.—
Párisi vista	190.7
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.87
Németbirodalmi márka	240.15
Londoni vista	95.45
20 márkás arany	23.46

A szerkesztőszaki felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Értesítés!

Tudatni kívánom a t. vevőközön-
séggel, hogy a

tavaszi áruk

teljesen megérkeztek

s annak megtekintése valóban
figyelmet érdemel.

Bámulatot keltő nagy raktár

minden cikkben, az ösmert

szolid és olcsó árak mellett.

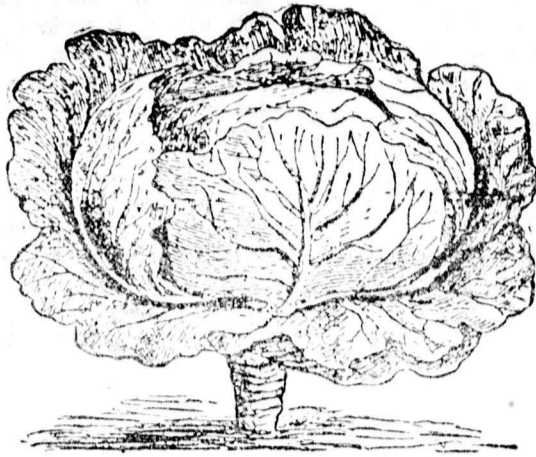
Tisztelettel 617

Háasz Manó

Zöldfa-utca elején.

**Alapítottott:
1850.**

Képes ár-
jegyzéket ki-
vánatra bér-
mentve kül-
dök.

**Alapítottott:
1850.**

Vidéki meg-
rendeléseket
gyorsan és
pontosan tel-
jesíték.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani
legkitünőbb MAGVAIMAT.

Valódi eredeti kitüntetett **takarmányrépa-fajokat.**

**Valódi Oberndorfi, kerek, sárga; Mammoth óriás, vörös, Eckendorfi,
Olajbogyó; Palaczk alakú, hosszú.**

Államilag vizsgált, arankamentes francia és magyar luczerna, stíriai vörös lóhere,

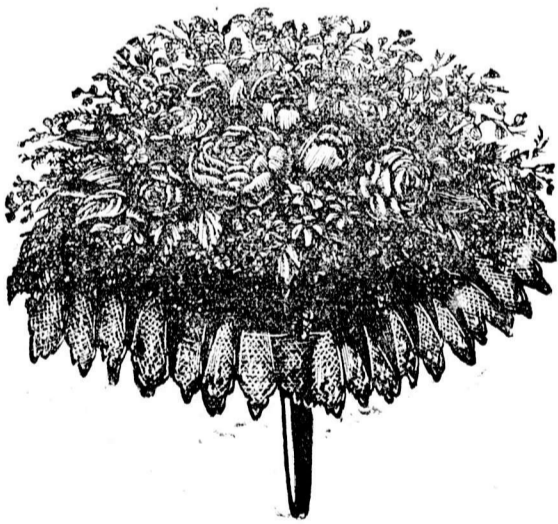
Pázsit díszfű-vegyülek.

ngol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, gomborka, len- és kendermag.

Különféle gazdasági MAGVAK. A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség becses megrendeléseit legnagyobb készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel

Dell'Orto Károly Nagyvárad, Szent László-tér.

C S O K R O K

Menyasszonyi, koszorulányi, bál vagy bármely alkalmi, szép ber-
lini papirtartóval 1 frttól 3 frtig. — Csokrok a legfin. kivitelben,
finom selyemtartókban, rózsá és kaméliákból 8 frttól 12 frtig, ami
ezelőtt 15—20 frtba került. Csokrok a legnagyobb mintájúak, a leg-
újabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz-
tartókkal 18—25 frt, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Élő virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszitve:
1—3 frtig. — **Babérkoszoruk**, ovál vagy kerek alakban, igen
szép virágokból diszitve **2—5—10 frtig.** — **Ficus és Magnolia**
koszoruk, a legnagyobb mintájúak, a legértékesebb és legfin-
virágok és pálmalombokkal diszitve **10—25 frtig**, ami ezelőtt

35—40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban készíttetnek.
100.000 drb nemes rózsá. Alacsony törzsű gyöknes (vurczellecht) drbja 20 kr., 100 drb 18 frt. — Ma-
gas törzsű rózsá, 3—5 lábíg, 1 drb 40 kr., 100 drb 35 frt. — **100.000 legnemesebb gyümölcsfa**, gyö.
nyörü szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, drbja 35 kr., 100 drb 35 frt.

Szőlő-oltványok: Igyekeztem azon fajokat ké-
szíteni, amelyek hazánkban a
legjobban tenyésznek és az ismert gomba betegségnek ellentállnak,
az oltványok Rapiria Portalis, Rupestris és Monticolor Solonis ala-
nyon vannak nemesítve.

Lugas és Csemege fajokból zöldoltványok 10 drb 10 faj-
ban 2 frt, 25 drb 25 fajban 4 frt 50 kr. 100 drb 15 frt, ugyan-
azon fajokból. I-ső osztályu gyökeres fásoltványok 10 drb 10 faj-
ban 3 frt 50 kr., 20 drb 20 fajban 6 frt 50 kr., 100 drb 25 frt.

Borfajok szintén a legkiválóbb és legbőtermőbb fajok. Erdei
fehér, Bihari, olasz Riesling, Mézes fehér, Sár fehér, Furmint, Ba-

Sürgöny és levélezim: Velen-
cei kertésztelep Nagyvárad.

kator, Oportó, Hárslevelű, nagy Burgundi, Kövidinka, Szlankamenka
Carbonett, Mustos fehér, vegres borfajok stb. bármelyik fajból
osztályu zöldoltvány 100 drb 6 frt 50 kr., 1000 drb 60 frt.

Gyökeres fásoltványok I-ső osztályu 100 drb 12 frt, 1000 drb
100 frt, vegyes borfajok 15 százalékkal olcsóbban.

Élősövénynek a legjobban bevált és ismert óriási nagy tövist
Glediciát ajánlom 1 éves szép erős rostos gyökérrel 1000 darab
5 frt. Két éves igen erősek 1000 drb 8 frt.

A kertészet összes ágait tartalmazó faj- és árjegyzékkel ki-
vánatra ingyen és bérmentve azonnal szolgál

a várad-velencei műkertészeti és rózsatelep vezetősége Nagyváradon,

„THE GRESHAM“

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG LONDONBAN.

Felsőmagyarországi és Erdélyrészi vezérügynökségi központ:

NAGYVARADON, Bémer-tér 2., I. emelet.

Főnök: *Lévai Henrik*.

Hatásköre kiterjed a következő 38 megyére

Abauj-Torna, Árva, Bars, Bereg, Bihar, Borsod, Gömör Heves, Hont, Liptó, Marmaros, Nógrád, Sáros, Szabolcs, Szatmár, Szepes, Szilágy, Trencsén, Turóc, Ugocsa, Ung Zemplén, Zólyom, Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kolozs, Kis-Küküllő, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Torda-Aranyos, Szeben Szolnok-Doboka, Udvarhely.

A társaság vagyona 1902. évi december 31-én 198 millió korona,

mely összegben a «Budapesti Hivatalos Közlöny» 1903. évi 163. számában részletezett külön magyar mérleg szerint vannak:

magyar állampapírok, magyar értékpapírok és a budapesti épületek 28 millió korona összértékben. Azonkívül letét Bécsben a központi állampénztárnál 23 millió korona.

Mindenemű felvilágosítással készségesen szolgál:

a „GRESHAM“ Felsőmagyarországi és Erdélyrészi vezérügynöksége Nagyváradon.

Fenti vezérügynökség hajlandó oly egyénekkel (kedvező feltételek mellett) összeköttetésbe lépni, kik életbiztosítási üzletek közvetítésére alkalmasak. 664

Hirdetések felvételnek
a legjutányosabb árban e lap
kiadóhivatalában

Gyomorbajosok figyelmébe!

Mindazok, kik hűlés, gyomormegterhelés, igen meleg vagy igen hideg és rossz, vagy nehezen emészthető éledelek, úgy rendetlen életmód által

gyomorhűlés, gyomorgörcs, gyomorhaj, nehéz emésztés, elnyálkásodás

bajokban szenvednek, ajánljuk az alábbi, igen jó és hathatós szert, mely már évek óta használatban van. Ez a híres

vértisztító és emésztést elősegítő

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyhatású növényekből és jó borból van készítve, erősíti s eleveníti az embernek az egész emésztő szervezetét anélkül, hogy hajtószer lenne. A növény-bor tisztítja a vért minden rossz és betegséget okozó elemektől és elősegíti az új vér képzését.

A növény-bor idejekoráni használata által a gyomorbajokat még csirájukban elfojtja. Ezen szer az összes ilyen fajta szerek felett áll. Fejfájás, felbőfögés, gyomorégés, szélszorulás, émelygés, hányás, mely idült gyomorfájásoknál nagy mértékben lépnek fel, ezen szer egy-szeri használata után megszűnnek.

Székszorulás és annak kellemetlen következményei, u. m.: **szorongatás, bél-görcsök, szívdobogás, álmatlanság, továbbá vértódlás a májban, lépben és aranyér** bántalmak ezen kitűnő gyógyhatású növény-bor használata által gyorsan és fájdalom nélkül megszűnnek.

E növény-bor megakadályozza az emészthetlenséget, előmozdítja az emésztési képességet és eltávolít könnyen székelés által minden rossz anyagot a gyomor- és belekből.

A sápadt, sovány kinézés, vérszegénység, gyengeség rendszerint rossz emésztés következménye hiányos vérképzés és a májbeteg állapotából ered. Teljes étvágytalanság, álmatlan éjék, idegfeneszítések, lehangoltságok, álmatlanságok, főfájások a betegeket sokszor leverik.

A növény-bor a gyenge életerőnek új elemet ad. A növény-bor emeli az étvágyat, növeli az emésztést és táplálkozást, új erőt és életet ad.

Számtalan elismerő- és köszönő-levelek adnak erről bizonyosságot.

Ezen növény-bor kapható üvegekben 3 és 4 koronáért Nagyvárad, Püspöki, Csatár, Bihar, Körös-Tarján, Bereg-Böszörmény, Mező-Keresztes, Komádi, Zsadány, Marciháza, Nagy-Szalonta, Tenke, Rossia, Rév, Szilágy-Somlyó, Kémer, Margitta, Székelyhid, Szalárd, Bihar-Dioszeg, Nagy-Léta, Pocsaj, Kiss-Marja, Konyár, Hosszu-Pályi, Derecske, Berettyú-Ujfalú, Zsáka, Csökmő, Szeghalom, Vésztő, Okány, Sarkad, Kőtegyán, Gyula, Doboz, Békés, Békés-Csaba stb. stb. — Kapható még Ausztria és Magyarország összes nagyobb és kisebb városok összes gyógyszer-táraiban.

Továbbá a gyógyszertárak Nagyváradon küldenek 3 és több üveggel ezen növény-borból Ausztria és Magyarország összes helységeibe **eredeti árakon.** 346

Utánzásoktól őrizkedni!!

Tessék mindig az „Ullrich Hubert-féle növény-bort“ kérni.

Berendezés eladó!

Hatóságilag **végeladás**

engedélyezett

mert az üzlet teljesen feloszlik

Kovács L. és Társánál Zöldfa-utca.

Női-divat, rőfös, vászon, szőnyeg, asztalnemű, menyasszonyi kelengyék, férfi és női ingek és rövidáruk

míg a készlet tart, minden elfogadható árban kiárusítatnak.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa.

üzlethelyiség, lakás kiadó!